Asiantuntijakuuleminen StV 17.10.2023

HE 54/2023 vp

Henkilöstömitoituksen lykkäys

Päivi Topo

paivi.topo@oikeus.fi

Vanhusasiavaltuutettu ei kannata esitettyä voimaantulosäännöksen siirtymäaikaa

Iäkkäiden ympärivuorokautisen hoidon lakisääteisellä henkilöstömitoituksella

- turvataan iäkkäiden henkilöiden oikeutta välttämättömään huolenpitoon ja riittäviin sosiaali- ja terveyspalveluihin sekä
- toteutetaan iäkkäiden henkilöiden yhdenvertaisuutta ja osallisuutta yhteiskunnassa.

Palveluiden kattavuus on pienentynyt eli suhteellisesti yhä harvempi saa vanhuspalveluita

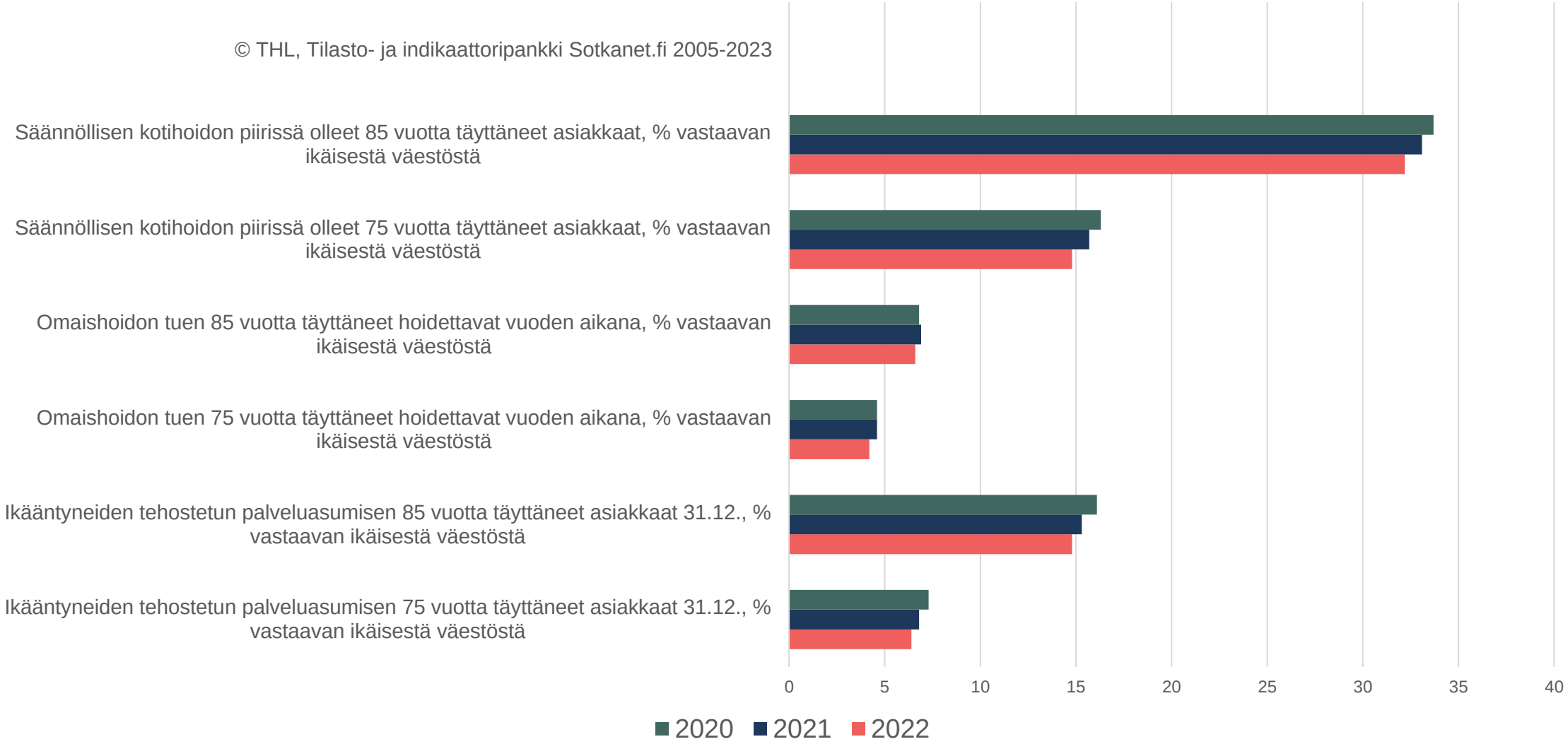

Vanhusasiavaltuutettu
Äldreombudsmannen

Ympärivuorokautisen palveluasumisen asukkailla yhä enemmän hoivan ja avun tarpeita

- Ympärivuorokautiseen palveluasumiseen siirtyy aikaisempaakin huonokuntoisempia iäkkäitä.
- Ympärivuorokautisen hoivan asiakkaista valtaosalla on pitkälle edennyt muistisairaus, lähes kaikilla on vaikeita toimintakyvyn ongelmia sekä monia sairauksia. Heillä ei käytännössä juuri ole mahdollisuuksia vaikuttaa palveluidensa riittävyyteen tai laatuun.

Yhteisöllinen asuminen on uusi palvelumuoto, jota koskevia säädöksiä henkilöstörakenteesta tai -mitoituksesta ei vielä ole

- Hallituksen esityksessä kerrotaan tavoitteesta uudistaa palvelurakennetta ottamalla yhteisöllinen asuminen laajemmin käyttöön hyvinvointialueilla.

- Koska tavoitteena on tarjota yhteisöllistä asumista ikääntyneille, joiden terveys ja toimintakyky on pysyvästi heikentynyt, on välttämätöntä turvata riittävä henkilöstö sekä mahdollisuudet valvontaviranomaisille myös valvoa näiden palveluiden laatua.

On välttämätöntä korjata pitkään jatkunut rahoitusvaje kotihoidossa ja ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, jotta turvataan ikääntyneiden perusoikeus riittäviin sosiaali- ja terveyspalveluihin.

- Mikäli esitetty henkilöstömitoituksen noston lykkäys tulee voimaan, tulee ennakoidut säästöt käyttää vanhuspalveluiden ja erityisesti yhteisöllisen asumisen ja kuntoutuksen kehittämiseen.
- Näin saadaan vanhuspalvelut kokonaisuutena paremmin vastaamaan kasvaviin asiakasmääriin.

Hoivan ja hoidon saatavuutta ja laatua on seurattava

- Mikäli henkilöstömitoituksen nostoa lykätään, on mitoituksen noston lykkäämisen vaikutuksia ikääntyneiden hoivan ja hoidon laatuun sekä palveluiden saatavuuteen seurattava säännöllisesti esitetyn lykkäysajan aikana.